

hvert Tilfælde. Denne Sætning blev ogsaa stærkt angreben under de Overvejelser, som gik forud for Grundlovens Antagelse, og der er, saavidt jeg erindrer, ikke een eneste Paragraph, som gik igjennem med saa ringe en Pluralitet, som denne, nemlig 69 mod 49, og det blev blandt Andet udtalt, at det var en Bestemmelse, som ligesaa vel kunde bifaldes af dem, der ønskede de meest bundne Næringsforhold, som dem, der ønskede den største Frihed. Her er blot Spørgsmaal om, hvad der kan ansees stemmende med det almindelige Vel. Jeg seer heller ikke, at denne individuelle Sag kan behandles anderledes end efter de samme Grundsætninger, som den maatte have været afgjort efter, hvis Grundloven ikke var til; thi jeg troer ikke, at man kan antage, at Bestemmelsen i Grundloven om, at der skal sees paa Almeenvellet, er saaledes at forstaae, at man skulde udelukke Hensynet til erhvervede Rettigheder eller Billighedshensyn, forsaavidt de maatte eksistere, da det jo vistnok netop i højeste Grad er vigtigt for Almeenvellet, at disse Retfærdigheds- og Billighedshensyn iagttages, ligesom de Individier, der lide ved Tilfædsættelsen, ogsaa ere Bestanddele af hele Folket, om hvis Vel der er Spørgsmaal. Hvad Erstatningsspørgsmaal angaaer, har jeg altid anseet det som aldeles afgjort, at naar der ikke er nogen Rettighed, der kræntes, kan der ikke være Tale om Erstatning, og jeg ønsker, at det maa blive bestemt erkjendt i Rigsdagen, at, naar man først vedtager at give Lovene som den omhandlede, saa kan der ikke i noget Slags Form være Tale om Erstatning. Det forekommer mig, at ethvert Ord, der kunde give Anledning til, at man i sin Tid kunde vente Erstatning, helst burde undgaaes, og at det vilde være lidet ønskeligt, om man kunde troe, at det virkelig var Forsamlingens Mening, at der i en fjernere Tid kunde blive Spørgsmaal om Erstatning. Jeg troer heller, at det bliver mere muligt i Fremtiden at bestemme, hvem der skulde have Erstatning. Tingene kan meget godt stikke sig saaledes, at adskillige af de nærværende Bagerer gaae tilgrunde, og andre prosperere og udvide deres Bedrift. Men det kan man umuligt gaae ind paa; thi det kan være de vedkommende Indi-

viders egen Skyld, der ikke kunne bestaae. Antager man een gang, at man kan forsvare om 10 Aar eller hvilken som helst anden Tid at gjøre Bagerieringen fri, at betage de nærværende Bagergaardes Besiddere alle Fortrin til at drive Bageri fremfor Andre, saa forekommer det mig, at man ogsaa maa inhævere det, og ikke paa nogen Maade gaae ind paa at give nogen Erstatning for det Tab, som Nogen kunde lide derved. Jeg ønsker, at de Billighedshensyn, der kunne være, maae tages i Betragtning, og det endnu stærkere end de ere blevne ved det foreliggende Udkast eller ved den Betænkning, som Fleerheden af Udvalget har afgivet, og som jeg ogsaa for min Deel maa tiltræde, fordi jeg ikke troer, at man kan gjøre en anden Mening gjældende; men jeg troer, at denne Billighed maa bestaae i den Ordning, man nu giver Forholdet, men ikke i en usikker og forsværet Udflugt, som man kunde give Nogen, til i Fremtiden at vente sig Erstatning. Jeg seer heller ikke, hvorfra denne Erstatning skulde komme. Udvalgets Fleertal mener, at den paa ingen Maade kan komme fra Byen; men jeg troer, at skulde den komme nogetstedsfra, saa er det fra Stadens Kasse; thi der er aldeles ingen Rets- eller Billighedsgrund for, at det øvrige Land skulde bidrage til at afløse de Rettigheder, som alene kunne være forulepende for Kjøbenhavns Indvaanere. Jeg troer heller ikke, at man kunde sige, at den nærværende Tingenes Orden ikke har sin Oprindelse fra Byen; thi den har sin Oprindelse fra Byens Forsvar, fra dem, der ere satte til at repræsentere Byen. Jeg troer ingenlunde, at Byen bør give Erstatning; thi der er ingen Grund til overhovedet at give Erstatning, men skulde Nogen give Erstatning, saa maatte det rigtignok netop være Byen. Hvad Bagerierne udenfor Byen angaaer, vilde jeg, dersom jeg kunde antage, at der efter nærværende Udkast ikke var tilstedet at anlægge Bagerier udenfor Kjøbenhavn uden at have Bevilling, ønske, at det skulde blive derved i den Periode, som man nu engang vil forunde Bagererne til at conservere deres nærværende Rettigheder; thi jeg troer, at hele den Fordeel, man vil give dem ved i 10 Aar at lade dem beholde deres Ret-